

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W TUCHOLI ZA ROK 2016

SPIS TREŚCI

I.	INFORMACJE WSTĘPNE	3
II.	REALIZACJA ZADAŃ W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ	3
	1. ZASIŁKI STAŁE	5
	2. ZASIŁKI OKRESOWE	5
	3. ZASIŁKI CELOWE	5
	4. SPECJALNE ZASIŁKI CELOWE	6
	5. USŁUGI OPIEKUŃCZE	6
	6. OPIEKA CAŁODOBOWA	6
	7. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W TUCHOLI	7
	8. ZAPEWNIENIE SCHRONIENIA OSOBOM BEZDOMNYM	15
	9. DOŻYWIANIE	15
	10. ODWOŁANIA OD DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH DOTYCZĄCYCH POMOCY SPOŁECZNEJ	15
III.	UPRAWNIENIE DO KORZYSTANIA ZE ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ, FINANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA	16
IV.	STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE	16
V.	ŚWIADCZENIA RODZINNE	17
VI.	FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	19
VII.	REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE	22
VIII.	REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	23
IX.	REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 5 KWIETNIA 2014 R. O KARCIE DUŻEJ RODZINY	23
X.	DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE	24
XI.	DODATKOWE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TUCHOLI	33

I. INFORMACJE WSTĘPNE

W 2016 r. zakres działań Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi wyznaczały następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2016, poz. 930, ze zm.);
2. Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (t.j. Monitor Polski 2015 poz. 821);
3. Ustawa z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. 2016, poz. 1943, ze zm.);
4. Ustawa z dnia 28 listopada o świadczeniach rodzinnych 2003 r. (t.j. Dz. U. 2016, poz. 1518, ze zm.);
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2016, poz. 1793, ze zm.);
6. Ustawa z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. 2016, poz. 162, ze zm.);
7. Ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. 2017, poz. 489);
8. Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2017, poz. 697 ze zm.);
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2015 r., poz. 1390);
10. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. 2016 poz. 785, ze zm.);
11. Ustawa z dnia 21 sierpnia 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. 2017, poz. 180);
12. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 220, ze zm.);
13. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. 2016, poz.195, ze zm.).

Z budżetu Ośrodka wydatkowano w 2016 r. 25.820.688,78 zł.

II. REALIZACJA ZADAŃ W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania w zakresie pomocy społecznej to przede wszystkim świadczenie pracy socjalnej, pomocy pieniężnej, rzeczowej, usługowej. Przyznawanie pomocy pieniężnej poprzedzone jest przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego w terminie 14 dni roboczych od dnia złożenia wniosku przez klienta.

Świadczenia pieniężne i rzeczowe realizowane są poprzez przyznawanie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych (osoby, które są uzależnione od alkoholu nie otrzymują świadczeń pieniężnych, określoną w decyzji kwotę zasiłku realizują bezpośrednio w sklepie lub aptece) lub węgla z dowozem, leków i żywności. Natomiast wsparcie usługowe czyli tzw. usługi opiekuńcze, polega na

zabezpieczeniu całodobowej opieki w domach pomocy społecznej lub świadczenie pomocy w miejscu zamieszkania osoby, w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych (pomoc w robieniu zakupów, sprzątaniu mieszkania, praniu, higienie osobistej, a także pielęgnacji zgodnie ze wskazówkami lekarza).

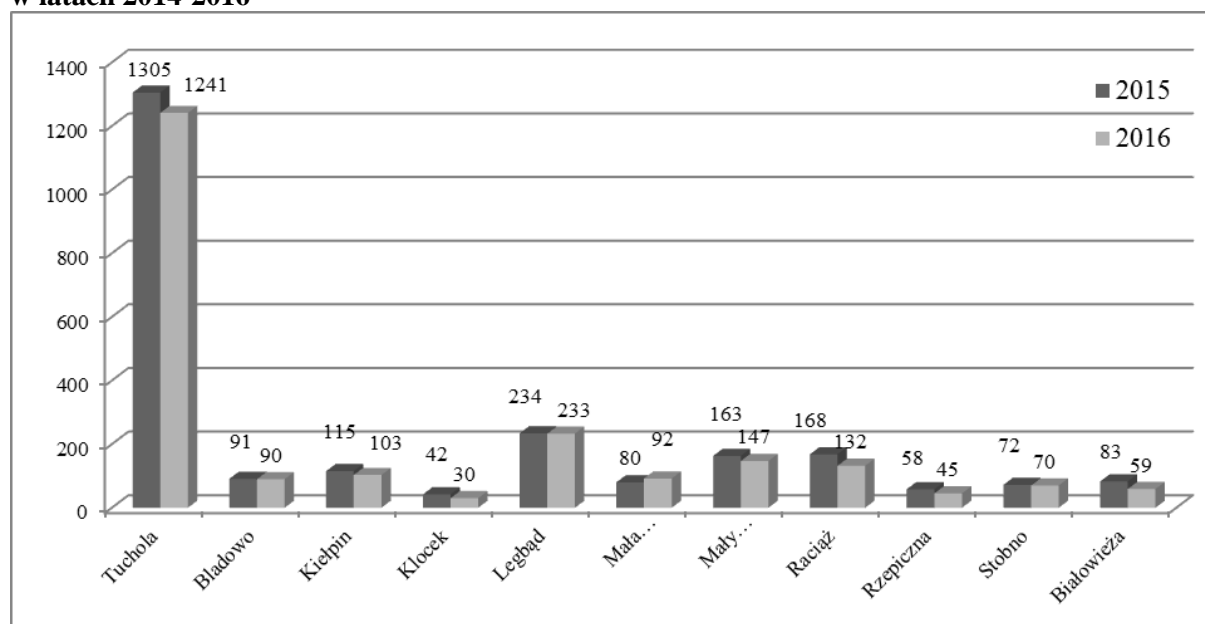
Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z pomocy społecznej wynosiło 514 zł na osobę w rodzinie oraz 634 dla osoby samotnej.

Tabela 1: Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Tuchola z podziałem na sołectwa

Obszar terytorialny	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	%*
miasto Tuchola	13 178	525	1 241	9,42
sołectwa w tym:	6 710	362	1 001	14,92
Bładowo	659	29	90	13,66
Białowieża	361	23	59	16,34
Kiełpin	942	32	103	10,93
Kłoczek	172	13	30	17,44
Legbąd	960	80	233	24,27
Mała Komorza	388	34	92	23,71
Mały Mędromierz	1 035	46	147	14,20
Raciaz	1 344	66	132	9,82
Rzepiczna	185	17	45	24,32
Stobno	664	22	70	10,54
Łącznie:	19 888	887	2 242	11,27

*procentowy udział liczby osób korzystających z pomocy społecznej w liczbie mieszkańców miasta Tuchola oraz poszczególnych sołectw

Wykres 1: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach w latach 2014-2016

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2016 r. spadła w porównaniu z rokiem 2015 r.

1. Zasiłki stałe

Ta forma świadczenia pieniężnego przewidziana jest dla osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnych do pracy, które nie posiadają dochodu albo jest on niższy od kryterium dochodowego. Maksymalna kwota zasiłku stałego dla osoby w rodzinie wynosiła 514 zł, natomiast dla osoby samotnie gospodarującej 604 zł.

W 2016 r. z tej formy pomocy korzystały 152 osoby, łącznie wypłacono 1.539 świadczeń, których kwota wyniosła łącznie 678.771,99 zł.

W 20 przypadkach, dotyczących uprawnień do zasiłku stałego, wydano decyzje odmowne lub uchylające, w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego na skutek nabycia uprawnień do świadczeń emerytalnych bądź rentowych albo podjęcia zatrudnienia.

++

Osobom uprawnionym do zasiłku stałego i nie mającym innego tytułu do ubezpieczenia, Ośrodek jest zobowiązany opłacać składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W 2016 r. Ośrodek opłacał składkę 117 osobom otrzymującym zasiłek stały. Zadanie to było sfinansowane z budżetu państwa w kwocie 53.014,87 zł.

2. Zasiłki okresowe

Przysługują w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Liczba osób, którym decyzją administracyjną przyznano świadczenie wynosiła 321, liczba osób w rodzinach uprawnionych: 849. Najwięcej, bo aż 285 rodzin, korzystało z zasiłku z powodu bezrobocia, kolejną przyczyną była niepełnosprawność: 30 rodzin.

Wysokość zasiłku stanowi 50% różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie. Najczęściej zasiłki okresowe są przyznawane na okres od jednego do trzech miesięcy. Kwota wykorzystanej dotacji z budżetu państwa na zasiłki okresowe wyniosła 352.898,04 zł.

Na wnioski o zasiłki okresowe w 12 przypadkach wydano decyzje odmowne ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego lub brak współpracy wnioskodawcy w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji.

3. Zasiłki celowe

Z tej formy świadczeń, wypłacanych ze środków własnych Gminy, skorzystało 500 rodzin, łączna kwota zasiłków celowych wyniosła 273.667,40 zł. Zasiłki najczęściej przyznawano na dofinansowanie do zakupu żywności, opału, odzieży, bieżących opłat, leków.

Pomoc była przyznawana również w formie rzeczowej np. w formie węgla z dowozem lub w formie talonów na artykuły spożywcze i chemiczne. Węgiel zakupiono na kwotę 24.614 zł, przy czym 1 tona kosztowała 504,30 zł – dostawca był wyłoniony w drodze zapytania

ofertowego. Talony natomiast były realizowane w sklepach wyłonionych również w drodze zapytania ofertowego.

W ramach środków na zasiłki celowe, np. pomoc w postaci opału przyznano na 117 wniosków. Najczęściej była to pomoc dla osób niepełnosprawnych lub uwikłanych w problem alkoholowy. Sprawiono pogrzeb dla trzech mieszkańców naszej gminy, nie posiadających uprawnień do zasiłku pogrzebowego z innego systemu zabezpieczenia społecznego, na kwotę 4.636,- zł.

Na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pożar budynku mieszkalnego) przeznaczono kwotę 3.000,- zł.

Na wnioski o zasiłki celowe w 66 przypadkach wydano decyzje odmowne, najczęściej z powodu przekroczenia kryterium dochodowego lub niewykorzystywania własnych możliwości albo braku współdziałania.

4. Specjalne zasiłki celowe

To świadczenie jest przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie, o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. Wysokość zasiłku nie może przekroczyć kwoty kryterium dochodowego. Takie świadczenie przyznano 64 rodzinom (127 osób w rodzinach) na łączną kwotę 30.543,- zł (środki własne Gminy). Powodem przyznawania tych świadczeń najczęściej są duże wydatki rodzin np. na leki lub niskie dochody przy zwiększonych wydatkach na opał w sezonie grzewczym.

5. Usługi opiekuńcze

Osoby, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność, wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, korzystają z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

Z takiej formy wsparcia w 2016 r. skorzystało 35 osób na łączną kwotę 147.733 zł, finansowanych ze środków Gminy.

W 2016 r. realizowano również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 34 osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 31 dzieci ze zdiagnozowanymi zaburzeniami rozwoju. Wykorzystano na ten cel dotację z budżetu państwa na kwotę 309.685,50 zł.

Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami rozwoju, w tym z autyzmem realizowała Spółdzielnia Socjalna „Progres”, wyłoniona w ramach otwartego konkursu ofert na wykonywanie zadania publicznego w 2016 r.

Koszt 1 godziny poszczególnych rodzajów usług był następujący:

- usługi opiekuńcze – 11,29 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 20,00 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, w tym z autyzmem – 42 zł.

6. Opieka całodobowa

Zadaniem własnym Gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie do domu pomocy społecznej i współfinansowanie opłat za pobyt mieszkańca w tym domu,

w przypadku gdy jego dochód nie pokrywa w całości kosztów pobytu, a osoby zobowiązane do alimentacji uzyskują dochody niższe niż 300 % kryterium dochodowego. Osoby kierowane do domu pomocy społecznej wymagają całodobowej opieki, co musi być potwierdzone odpowiednim zaświadczeniem lekarskim. Umieszczenie w domu pomocy społecznej następuje na wniosek osoby zainteresowanej.

W przypadku, gdy osoba wymaga umieszczenia w domu pomocy ze względu na sytuację zdrowotną oraz rodzinną i nie wyraża zgody na umieszczenie, Ośrodek kieruje wniosek do właściwego sądu.

W 2016 r. 16 osób przebywało w domach pomocy społecznej. Budżet Gminy na realizację tego zadania wyniósł 403.972,- zł. Średni miesięczny koszt pobytu wynosi około 3 tys. zł.

7. Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi

Dzienny ośrodek wsparcia z 45 miejscami dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu gminy Tuchola. W 2016 r. przebywało w nim 12 osób przewlekle psychicznie chorych oraz 33 osoby z upośledzeniem umysłowym.

W Domu działają następujące pracownie terapeutyczne:

- Świetlica, której zadaniem jest przygotować uczestnika zająć do czynnego udziału w życiu społecznym, wprowadzenie strategii rozwiązywania konfliktów, nauka zachowań asertywnych, nauka radzenia sobie z emocjami i ich okazywania z zachowaniem norm społecznych. W pracowni wykorzystywana jest psychodrama, biblioterapia, muzykoterapia, usprawnianie percepcji wzrokowej, słuchowej, funkcji manualnych;
- Pracownia krawiecko- hafciarska, zadaniem pracowni jest zapoznanie uczestników i zastosowanie przez nich różnych technik rękodzieła z wykorzystaniem różnorodnych materiałów. Ponadto kształcona jest umiejętność dokonywania drobnych napraw odzieży, przyszywania guzików, wyszywania, przygotowywania kart świątecznych. Zajęcia rękodzielnicze realizują działania, które mają wzbudzić poczucie estetyki i wrażliwości. Rozwijają zainteresowania, umiejętności manualne, uczą starannego i estetycznego wykonania czynności, poprawiają koordynację wzrokowo- ruchową, ćwiczą koncentrację uwagi na danej czynności, pozwalają na odreagowanie negatywnych emocji.
- Pracownia ceramiczno- ekologiczna uczy porządku, obsługi urządzeń ogrodniczych, wykonywania drobnych napraw, wykorzystania surowców wtórnych oraz wyrobu drobnych przedmiotów użytkowych z gliny. Zajęcia prowadzone w tej pracowni mają na celu kształtowanie i utrwalanie podstawowych umiejętności z zakresu uprawy owoców, warzyw, kwiatów, kształtowanie umiejętności naprawy drobnych usterek i uczenie pracy w zespole z podziałem na zakres wykonywanych czynności.
- Pracownia kulinarna- w ramach tej pracowni proponuje się zajęcia z zakresu rozpoznawania poszczególnych produktów, przygotowywania posiłków, poznawania podstawowych zasad żywienia, działania urządzeń gospodarstwa domowego, utrzymywania porządku, higieny osobistej. Ponadto przy pomocy terapeuty u uczestników kształtowane jest racjonalne planowanie wydatków, wybór korzystniejszych metod oszczędzania. W ramach pracowni przygotowywany jest jeden gorący posiłek, z którego korzystają wszyscy uczestnicy Domu.

- Pracownia rehabilitacyjna- w pracowni prowadzona jest wszechstronna stymulacja poprawiająca sprawność psychofizyczną, uaktywnia kontakty z innymi ludźmi, pomaga w akceptacji wzajemnych niepełnosprawności. Możliwe jest w ramach relaksu wprowadzanie gier zespołowych i zajęć z muzykoterapii, które uprzyjemniają czas i wpływają na aktywność uczestnika, i kinezyterapię.
- Pracownia plastyczna jest miejscem, w którym uczestnicy nie tylko zapoznają się z różnymi technikami plastycznymi i malarskimi, ale również różnorodnymi technikami graficznymi. Zajęcia w tej pracowni mają na celu kształcenie poczucia przydatności wykonywanych prac, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień plastycznych, pobudzanie rozwoju motoryki i estetyki. Rozwijają zainteresowania, umiejętności manualne, uczą starannego i estetycznego wykonania czynności, poprawiają koordynację wzrokowo-ruchową, pozwalają na odreagowanie negatywnych emocji.
- Pracownia stolarska- rehabilitacja zawodowa w tej pracowni to głównie przebieg prostych czynności związanych z wykonywaniem prac w drewnie, z nabyciem umiejętności samokontroli tempa pracy, posługiwania się ręcznymi narzędziami do obróbki drewna i materiałów drewnopochodnych. Praca ta ma na celu osiągnięcie maksymalnej samodzielności i zaradności wynikającej z życia codziennego. Pracownia wyposażona jest w warsztat do obróbki drewna. Celem zajęć jest rozwijanie zdolności manualnych uczestników, nauka obróbki drewna. Wykonują tam drobne prace naprawcze i remontowe.
- Pracownia komputerowa- uczestnicy mają do dyspozycji sprzęt komputerowy, poznają pracę z komputerem od podstaw. Zajmują się pisaniem prostych tekstów. Wykonują zaproszenia, kartki świąteczne, robią zdjęcia aparatem cyfrowym i zajmują się ich obrabianiem komputerowym. Wykorzystują komputer do zabawy, ale także do nauki. Mają dostęp do Internetu, który jest źródłem nowych ciekawych wiadomości.

W Domu prowadzi się również terapię w ramach następujących treningów:

- Trening umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej i funkcjonowania w codziennym życiu, który ma na celu podtrzymywanie i rozwijanie u osób niepełnosprawnych umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, przywracanie utraconych umiejętności. W ramach tego treningu uczestnicy pracują nad różnorodnymi zdolnościami związanymi z samoobsługą. W ramach tego treningu nabywane są takie umiejętności jak: utrwalanie i rozbudzanie potrzeby samodzielnego prania i przygotowywania posiłków, mobilizowanie do dbania o estetyczny wygląd, utrzymywanie higieny osobistej i utrwalanie związanych z tą umiejętnością czynności, umiejętność obsługi podstawowych urządzeń domowych. Uczestnicy poprzez zabawę i w praktyce uczą się gospodarowania finansami;
- Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, który dotyczy wszystkich możliwych celowych działań związanych z funkcjonowaniem w społeczeństwie, a także w rodzinie. Uczestnicy przy odpowiednim wsparciu kadry mobilizują się do nawiązania i utrzymania kontaktów społecznych, rozmowy, wymiany informacji. Nabywają i utrwalają umiejętności realizowania ważnych życiowo spraw (dokonywanie opłat, pisanie pism urzędowych itp.). Utrwalają zachowania potrzebne do kontaktów interpersonalnych, kształtują samorządność przez udział w zebraniach społeczności Domu, utrwalają zasady prawidłowych zachowań w miejscach publicznych. Uczestnicy

kształtują umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie na zasadach otwartości, partnerstwa, szacunku i wzajemności. Ponadto kształtują też zachowania asertywne oraz umiejętność radzenia sobie ze stresem. W ramach treningu i poradnictwa psychologicznego prowadzona jest psychoterapia indywidualna w zależności od potrzeb uczestnika, dążąca do rozwiązania problemów, i kształtowania kreatywności, wytrwałości, motywacji, asertywności, co wpływa na poprawę funkcjonowania społecznego uczestnika.

- Trening umiejętności spędzania wolnego czasu, polegający na wskazaniu atrakcyjnych form rozrywki i rekreacji, rozwijaniu zainteresowań wybranymi audycjami radiowymi, telewizyjnymi i filmami. Rozwijanie umiejętności korzystania z takich form spędzania wolnego czasu jak: turystyka, działalność rekreacyjna, udział w imprezach kulturalnych, towarzyskich. Czytanie czasopism, książek, a przez to kreowanie postawy aktywnego czytelnika. Motywowanie do wychodzenia na zewnątrz, informowanie o odbywających się imprezach kulturalno- rozrywkowych, co stanowi element treningu społecznego. Motywujemy uczestników do aktywności ruchowej przez gry, spacer, organizowanie wycieczek po bliskiej okolicy;
- Trening budżetowy ma za zadanie zapoznać uczestników z umiejętnym gospodarowaniem domowym budżetem. Zajęcia realizowane w ramach treningu obejmują naukę dokonywania prostych zakupów, planowanie wydatków, odtwarzanie i kształtowanie umiejętności planowania opłat oraz oszczędzanie finansów na zaplanowane zakupy. Podczas treningu uczestnicy zapoznają się z aktualnymi cenami towarów;
- Trening farmakologiczny - angażowanie uczestników do samodzielności i systematyczności, własnego udziału w leczeniu, poprzez edukowanie pod kątem profilaktyki zdrowotnej. Uczestnik otrzymuje informacje o działaniu przepisanych przez lekarza leków i poznaje zasady ich przyjmowania. Edukowanie pod kątem profilaktyki zdrowotnej, co wpływa na świadomość swojej choroby.
- Trening kulinarny- prowadzenie terapii pod kątem rozpoznania poszczególnych produktów, przygotowania posiłków z uwzględnieniem zasad zdrowego żywienia, nauka higieny w kontaktach z żywnością, estetyczne nakrywanie do stołu, naukę poprawnego zachowania się przy stole, podawanie potraw i nauka obsługi sprzętu gospodarstwa domowego.
- Trening higieniczny- dbałość o higienę osobistą i czystość w miejscu zamieszkania. Dbanie o regularne przestrzeganie czynności związanych z myciem, rozwijanie świadomości na temat estetycznego i schludnego wyglądu, który wpływa na kontakty interpersonalne, i poprawia samopoczucie.

W Domu mają również zastosowanie różne rodzaje rehabilitacji:

- kinezyterapia- zajęcia sportowe ogólnousprawniające z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu, jako środka leczniczego w celu przywrócenia utraconych funkcji ruchowych oraz zmniejszenia bólu;
- fizykoterapia- działanie lecznicze na objawy wtórne choroby oraz urazy, poprawia krążenie w danym miejscu, pobudza, wycisza reakcje mięśniową, stymuluje organizm do walki z problemem;

- masaż relaksacyjny- celem jest pobudzenie mięśni, skóry, układu krążenia. Bardzo dobrze działa na układ nerwowy- równoważę wysyłane przez ciało negatywne reakcje, likwiduje napięcia nerwowe, korzystnie wpływa na układ krążenia;
- gry i zabawy- pełnią rolę bodźca fizycznego oddziałującego na fizyczną stronę osobowości człowieka, równocześnie dają możliwość oddziaływania na psychikę, sprzyjają nerwowemu odprężeniu i czynnemu wypoczynkowi;
- spacerowanie- nordic walking, forma odpoczynku na powietrzu, korzystnie wpływa na organizm, zaspakaja potrzebę ruchu, poszerza doświadczenia i spostrzeżenia w zetknięciu z innym otoczeniem;
- wycieczki rowerowe- efekty zdrowotne- pobudzenie mięśni do pracy, spalanie kalorii, zwiększanie się pojemności płuc, dotlenienie krwi, poprawa ogólnej wydolności organizmu, wzrasta wytrzymałość i siła mięśni, uwalnia się hormon szczęścia endorfina, lepiej znosimy sytuacje stresowe.

W Domu odbywają się także zajęcia w ramach poradnictwa psychologicznego:

- indywidualne konsultacje z psychologiem, ich celem jest bieżące rozwiązywanie zaistniałych problemów i konfliktów, jak również realizacja indywidualnych planów terapeutycznych na podstawie przeprowadzonych diagnoz psychologicznych;
- spotkania grupowe z psychologiem mają na celu zwiększenie poczucia własnej wartości, nabycie umiejętności służących samodzielnemu życiu w otwartym środowisku, przełamywanie barier we wzajemnych kontaktach osób z zaburzeniami psychicznymi z innymi osobami z otoczenia, zmniejszenie poczucia izolacji społecznej, kształtowanie i utrzymanie właściwych więzi społecznych, budowanie poczucia bezpieczeństwa, empatii, zachęty i otwartości, rozwijanie, i kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie, i różnicowania emocji, kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, i aktywnego słuchania, rozwijanie umiejętności asertywnych;
- zajęcia psychoedukacyjne prowadzone przez psychologa i terapeutów zajęciowych w formie treningów oraz warsztatów metodą oddziaływania psychologicznego, służącą kształtowaniu określonych umiejętności psychologicznych i rozwojowi osobistemu.

Inne formy terapeutyczne dostosowane do potrzeb uczestników, to np. imprezy integracyjne, wycieczki, pikniki, prezentacje prac artystycznych na kiermaszach i wystawach. Uczestnicy prezentują się podczas różnego rodzaju festiwali, przeglądów, kabaretów itp.

Środki finansowe na działalność Domu

całość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie ŚDS w roku sprawozdawczym 711.666,07zł., w tym:

- budżet Wojewody – dotacja w wys. 711.666,07zł,
- środki finansowe z powiatu tucholskiego (z PEFRON-u) w wysokości 600,00zł. na dofinansowanie organizacji VI Turnieju Kręglarskiego.

Współpraca Domu z innymi podmiotami i jej efekty:

- Ośrodek Pomocy Społecznej pełni nadzór nad działalnością placówki, prowadzi rekrutację uczestników, wydaje decyzje administracyjne, świadczy pomoc

- w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, umożliwia stały kontakt z pracownikami socjalnymi, ustala potrzeby uczestników i ich sytuację życiową;
- Muzeum Borów Tucholskich, udział w wystawach, plenerach i kiermaszach;
  - Tucholski Ośrodek Kultury, udział w wystawach, imprezach integracyjnych, umożliwienie korzystania z sali widowiskowej i nagłośnienia w czasie organizowanych imprez;
  - Dom Pomocy Społecznej, integracja osób niepełnosprawnych;
  - Środowiskowe Domy Samopomocy, zacieśnianie więzi i szeroko rozumiana integracja oraz wymiana doświadczeń;
  - Warsztaty Terapii Zajęciowej i Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski, integracja osób niepełnosprawnych;
  - Poradnia Ogólna, troska o zdrowie uczestników;
  - Poradnia Zdrowia Psychicznego, troska o zdrowie uczestników- nadzorowanie kondycji psychicznej;
  - Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, udział w imprezach dla osób niepełnosprawnych, pozyskiwanie dotacji z PFRON, udziela informacji na temat dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych;
  - Dom Dziecka, integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem;
  - Specjalistyczny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy, integracja osób niepełnosprawnych;
  - Zespół Szkół Leśnych, integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem;
  - Parafia p.w. Bożego Ciała w Tucholi, wsparcie duchowe i organizacja modlitwy- wizyta duszpasterska;
  - rodzina i opiekunowie, wspieranie rodzin i bliskich w codziennych trudnościach związanych z niepełnosprawnością, informowanie o zachowaniach i uczestnictwie w prowadzonych zajęciach, ścisła współpraca w zakresie frekwencji organizowanie zajęć dodatkowych;
  - Ośrodek Sportu i Rekreacji, umożliwia nam korzystanie z kręgielni sportowej;
  - osoby prywatne, ofiarowanie darowizn w postaci odzieży i obuwia dla uczestników.

Ocena realizacji zadań placówki:

Środowiskowy Dom Samopomocy w 2016 roku realizował swoje zadania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego i ustawie o pomocy społecznej. Zaplanowane zajęcia oraz praca z uczestnikiem zostały zrealizowane. Realizacja założonych zadań dobrze wpłynęła na naszych uczestników. Dzięki udziałowi w zaplanowanych działaniach większość z nich nabyła nowe umiejętności, które przyczyniły się do poprawy jakości życia i zaradności osobistej. Możliwość wyjścia z domu, poznania nowych ludzi, zobaczenia nowych miejsc jest dla osób niepełnosprawnych bardzo ważna. Uczestnictwo w zajęciach ŚDS sprawiło, że stali się bardziej otwarci, samodzielni, lepiej radzą sobie w codziennym życiu. Widząc choćby niewielkie, pozytywne zmiany w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych umacniamy się w przekonaniu, że nasza działalność jest bardzo potrzebna dla tej grupy osób oraz, że ma duży wpływ na wzmocnienie pozycji osoby zaburzonej psychicznie i niepełnosprawnej intelektualnie w rodzinie i społeczeństwie.

Realizacja rocznego planu pracy Środowiskowego Domu Samopomocy w 2016 r.:

Tabela 2: Realizacja planu pracy ŚDS w roku 2016 r.

<i>Miesiąc</i>	<i>Podjęwane działania</i>
<i>styczeń</i>	☐ Zabawy przy muzyce na terenie domu ☐ Wizyta duszpasterska- kolęda ☐ Maraton filmowy ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Karaoke ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Przegląd Kolęd i Pastorałek w Czersku ☐ III Mistrzostwa w Futbolu Stołowym w Toruniu ☐ Wyjazd do kina na film <i>Moje córki krowy</i> ☐ Udział w programie edukacyjnym „Kierować każdy może”
<i>luty</i>	☐ Rozgrywki tenisa stołowego na terenie domu ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Zabawa Walentynkowa z DJ Tomkiem ☐ Maraton filmowy ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Wewnętrzne rozgrywki w bilarda na terenie domu ☐ Karaoke ☐ Tłusty czwartek ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Spotkanie kółka hafciarskiego 1 raz w tygodniu ☐ Udział w korowodzie grup jasełkowych i teatralnych ☐ Wystawa prac uczestników ŚDS „My też potrafimy” ☐ Uczestnictwo we mszy Św.- Środa Popielcowa ☐ Zabawa karnawałowa z zaprzyjaźnionym Domem z Czerska na terenie ŚDS Tuchola ☐ Wyjście do TOK na sztukę pt. <i>Zemsta</i> . X- lecie grupy Masque ☐ Wyjazd do kina na film pt. „7 rzeczy których nie wiecie o facetach”
<i>marzec</i>	☐ Wyjście do Muzeum Borów Tucholskich na wystawę sukien ślubnych ☐ Spotkanie z okazji Dnia Kobiet połączona z występem kabaretowym ☐ Powitanie wiosny ☐ Wyjazd do ŚDS w Czersku na obchody 15- lecia ☐ Maraton filmowy ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Karaoke ☐ Konkurs na najładniejszą palmę wielkanocną ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Wycieczka do Poledna połączona z warsztatami ☐ Śniadanie Wielkanocne ☐ Kiermasz Wielkanocny w Książnicy w Tucholi ☐ Wystawa prac „MY też potrafimy” w Toruniu
<i>kwiecień</i>	☐ Prima Aprilis ☐ Maraton filmowy ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Karaoke ☐ Zajęcia teatralne ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Wewnętrzne rozgrywki w tenisa stołowego na terenie domu

	☐ Dyskoteka na terenie domu ☐ Wycieczka do Bytowa ☐ Cykliczne wyjazdy na basen do Fojutowa 2 x w miesiącu
<i>maj</i>	☐ Majówka połączona z grillem ☐ Maraton filmowy ☐ Wycieczki rowerowe do Świt ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Karaoke ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Piesze wycieczki połączone z plenerem fotograficznym ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Zajęcia teatralne ☐ Turniej w zbijaka w Sępólnie Krajeńskim ☐ Piknik w Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej ☐ Cykliczne wyjazdy na basen do Fojutowa 2 x w miesiącu ☐ Wizyta aktorów z Teatru z Krakowa w ŚDS w Tucholi
<i>czerwiec</i>	☐ Maraton filmowy ☐ Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych ☐ Cykliczne wyjazdy na basen do Fojutowa 2 x w miesiącu ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Karaoke ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Piesze wycieczki z kijkami Nordic wolking ☐ Wycieczki rowerowe ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Olimpiada Sportowa Osób Niepełnosprawnych w Nakle ☐ Zajęcia ceramiczne ☐ Obchody Dnia Rodzica ☐ IV Przegląd kabaretowy HUMORIADA ☐ Olimpiada Sportowa w Nowej Wsi Wielkiej ☐ Wycieczka na Hel ☐ Piknik powitanie lata w Fojutowie
<i>lipiec</i>	☐ Udział w Historycznym Pochodzie Borowiaków i kiermasz prac uczestników ŚDS ☐ Wyjście do lasu ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Maraton filmowy ☐ Wycieczki do Świt ☐ Zajęcia teatralne ☐ Karaoke ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Wycieczka do Szymbarka ☐ Festiwal piosenki turystycznej we Więcborku ☐ Wizyta w Komendzie Powiatowej Policji w Tucholi
<i>sierpień</i>	☐ Zajęcia teatralne ☐ Wyjście nad jezioro ☐ Maraton filmowy ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Karaoke ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Wycieczka do Kołobrzegu ☐ VIII Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych ☐ Kruszwickie Echa ☐ Grzybobranie

wrzesień	☐ Udział w III Igrzyskach Sportowych organizowanych przez WTZ Tuchola ☐ VI Zaborska Olimpiada Sportowa Osób Niepełnosprawnych w Brusach ☐ Maraton filmowy ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Karaoke ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy X-box PSP3 ☐ Obchody Dnia Chłopaka w ŚDS Tuchola ☐ Grzybobranie ☐ Cykliczne wyjazdy na basen do Fojutowa 2 x w miesiącu
październik	☐ Kamieńskie Integracyjne Spotkania Twórcze w Kamieniu Krajeńskim połączona z wystawą prac ☐ VII Turniej Kręglarski w Tucholi ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Karaoke ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Dyskoteka na terenie domu ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Święto Muzyki w Czersku ☐ Zwiedzanie Muzeum Borów Tucholskich i wystawy grzybów ☐ Nagrywanie płyty we Więcborku- nagroda Dyrektora MGOK we Więcborku ☐ Cykliczne wyjazdy na basen do Fojutowa 2 x w miesiącu
listopad	☐ Zabawa Andrzejkowa w TOK z zaprzyjaźnionymi placówkami z Czerska, Więcborka i ze Świecia ☐ Maraton filmowy ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Dzień zaduszny- wyjście na cmentarz ☐ Karaoke ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Obchody Dnia Pracownika Socjalnego ☐ Cykliczne wyjazdy na basen do Fojutowa 2 x w miesiącu ☐ Turniej Tenisa Stołowego w Raciążu
grudzień	☐ Wystawa Rękodzieła Artystycznego o tematyce Świąt Bożego Narodzenia „MY TEŻ POTRAFIMY” w Toruniu ☐ Bożonarodzeniowy Kiermasz w Książnicy w Tucholi ☐ Mikołajki w ŚDS w Tucholi ☐ Spotkanie opłatkowe w ŚDS z koncertem kolęd i pastorałek ☐ Maraton filmowy ☐ Spotkanie urodzinowe ☐ Karaoke ☐ Cykliczne wyjścia na kręgielnię (1x w tygodniu) ☐ Cykliczne wyjazdy na basen do Fojutowa 2 x w miesiącu ☐ Zajęcia koordynacyjno- ruchowe przy PSP3 ☐ Zajęcia teatralne ☐ Obchody Dnia Godności Osoby Niepełnosprawnej w Książnicy Tucholskiej ☐ Wyjazd do kina do Bydgoszczy ☐ Wizyta w Technikum Leśnym – przedstawienie bożonarodzeniowe

W trakcie całego roku liczne wyjścia do Muzeum Borów Tucholskich oraz do Tucholskiego Domu Kultury.

Informacja o dostosowaniu ŚDS do standardów.

Zgodnie z planem, w 2016 r. przeprowadzono remont elewacji zewnętrznej budynku, przeprowadzono częściową wymianę rynien, wymianę daszka nad wejściem obok kotłowni oraz podwyższenie i zabezpieczenie murków oporowych wokół otworów piwnicy.

W kolejnym roku planujemy wymianę nawierzchni na polbruk na odcinku dojazdu do platformy dla osób niepełnosprawnych.

8. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym

W realizacji tego obowiązkowego zadania Gminy, Ośrodek współpracował ze schroniskami dla osób bezdomnych w Grudziądzu, Wielu, Chojnicach, z Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot w Warszawie oraz ze schroniskiem prowadzonym przez Caritas w Brodnicy. W celu zapewnienia osobom bezdomnym pomocy całodobowej, szczególnie w okresie zimowym, Ośrodek ściśle współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Tucholi na podstawie zawieranego corocznie porozumienia.

Ogółem ze schronisk w ciągu całego roku korzystało 9 osób. Koszt pobytu osób bezdomnych w schroniskach w 2016 r. wyniósł 38.844,- zł.

Praca z osobami bezdomnymi jest bardzo trudna, gdyż są to klienci w dużym stopniu zmarginalizowani społecznie, większość z nich jest obciążona problemem alkoholowym, zdarza się, że nie chcą wyrazić zgody na umieszczenie w schronisku, często opuszczają schronisko bez podania przyczyny.

9. Dożywianie

Tą formą pomocy objęte były dzieci i młodzież realizujące obowiązek szkolny, a także osoby dorosłe, będące w szczególnie trudnej sytuacji materialnej. Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z tej formy świadczenia wynosi 150 %. Zadanie to jest realizowane w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Całkowity koszt realizacji wyniósł 451.116,- zł, z tego 91.520 zł, to środki własne Gminy, natomiast 362.596,- zł, to środki z budżetu państwa.

Ogólna liczba osób objętych dożywianiem w 2016 r. wynosiła 609, z czego 536 to dzieci w przedszkolach, szkołach i bursach.

W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, były również wypłacane zasiłki celowe na żywność dla 364 rodzin na kwotę 223.300,- zł. Wydano również bony towarowe na żywność o wartości 2.500,- zł.

Ośrodek prowadzi również Jadłodajnię, w której z posiłków korzystały 73 osoby. Posiłki były dowożone w ramach cateringu przez firmę wylonioną w drodze zapytania ofertowego. Usługę cateringową realizowała firma „Restauracja Klonowianka Zbigniew Dymarkowski”. Cena 1 obiadu wynosiła 3,20 zł. Koszt obsługi Jadłodajni wyniósł 37.913,52 zł., natomiast koszt posiłków wyniósł 58.851,- zł i był sfinansowany z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

10. Odwołania od decyzji administracyjnych dotyczących pomocy społecznej.

Od decyzji wydanych przez Ośrodek na świadczenia z funduszu pomocy społecznej wpłynęło 5 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy, z tego 2

decyzje zostały uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia, natomiast 2 utrzymano w mocy, w jednym przypadku Kolegium stwierdziło niedopuszczalność wniesienia odwołania.

III. UPRAWNIENIE DO KORZYSTANIA ZE ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ, FINANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA

Osobom, które nie posiadają tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego i ich dochód nie przekracza kryterium dochodowego, a ze względu na stan zdrowia muszą korzystać ze świadczeń zdrowotnych, wydaje się decyzję uprawniającą do korzystania w/wym. świadczeń. Warunkiem otrzymania uprawnienia jest brak dochodu lub posiadanie dochodu niższego od kryterium dochodowego. Decyzję wydaje się maksymalnie na okres 90 dni. W 2016 r. wydano decyzje dla 18 osób. Na obsługę tego zadania Ośrodek wykorzystał środki z Narodowego Funduszu Zdrowia w wysokości 1.799,97 zł, za które zakupiono materiały biurowe.

IV. STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE

Podstawę prawną do wypłaty stypendium szkolnego o charakterze socjalnym stanowią:

- ustawa z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1943),
- regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Tuchola (uchwała nr LI/471/10 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 października 2010 r.).

Łączna kwota wydatkowana na stypendia szkolne o charakterze socjalnym, wraz z zasiłkami szkolnymi w roku budżetowym 2016r., wyniosła **459.838,86 zł**, z tego środki z budżetu państwa to **367.871,09 zł**, środki własne Gminy to kwota **91.967,77 zł**, co stanowi 20% całości zadania.

W roku budżetowym 2016r., tj.

- a) w roku szkolnym 2015/2016 (za okres od stycznia do czerwca 2016 r. – I transza dotacji)- ze stypendium szkolnego o charakterze socjalnym skorzystało **359 uczniów**, w tym:
  - **208** uczniów szkół podstawowych,
  - **85** uczniów gimnazjów,
  - **66** uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Stypendium szkolne o charakterze socjalnym wypłacano w wysokości zależnej od dochodu rodziny, kwota stypendium dla:

- I grupy dochodowej (od 0,00 zł do 231,30 zł) wynosiła 170,00 zł miesięcznie,
  - II grupy dochodowej (od 231,31 zł do 385,50 zł) wynosiła 150,00 zł miesięcznie;
  - III grupy dochodowej (od 385,51 zł do 514,00 zł) wynosiła 130,00 zł miesięcznie;
- b) w roku szkolnym 2016/2017 (za okres od września do grudnia 2016 r. – II transza dotacji) ze stypendiów szkolnych skorzystało **320 uczniów**, w tym:
    - **183** uczniów szkół podstawowych,
    - **76** uczniów gimnazjów,
    - **61** uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Stypendium szkolne o charakterze socjalnym wypłacano w wysokości zależnej od dochodu rodziny, i tak kwota stypendium dla:

- I grupy dochodowej (od 0,00 zł do 231,30 zł) wynosiła 200,00 zł miesięcznie;
- II grupy dochodowej (od 231,31 zł do 385,50 zł) wynosiła 190,00 zł miesięcznie;
- III grupy dochodowej (od 385,51 zł do 514,00 zł) wynosiła 170,00 zł miesięcznie;

W 2016 r. wypłacono jednorazową pomoc dla 1 uczennicy w formie zasiłku szkolnego w łącznej kwocie **530,00 zł** z powodu nieszczęśliwego wypadku.

Warunkiem uzyskania stypendium szkolnego o charakterze socjalnym było udokumentowanie i przedstawienie, za pomocą m.in. faktur, rachunków itp., kosztów poniesionych na cele edukacyjne; świadczenie było wypłacane do wysokości poniesionych kosztów.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi, biorąc pod uwagę, trudną sytuację finansową rodzin umożliwił wykorzystanie przyznanych świadczeń poprzez realizację faktur na podstawie dokonywanych przelewów do wybranych przez klientów sklepów. Z tej formy, w okresie od stycznia do czerwca 2016 r., skorzystało **30 rodzin**, natomiast w okresie od września do grudnia 2016 r., skorzystało **5 rodzin**.

W 2016 r., na rok szkolny 2016/2017, pomocy w formie stypendium szkolnego o charakterze socjalnym odmówiono **5 rodzinom (13 uczniów)**, jeden wniosek został wycofany. Powodem odmowy przyznania pomocy w formie stypendium było przekroczenie kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (514,00 zł) lub uchybienie ustawowego terminu na złożenie wniosku bez uzasadnienia spełniającego wymogi szczególnych okoliczności.

W 2016 r. jedna rodzina złożyła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (w związku z wnioskiem złożonym po terminie) – decyzje utrzymano w mocy.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE.

W 2016 r. liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne wyniosła 1.824, rodzin pobierających świadczenia wychowawcze (500+) było 1.575, natomiast rodzin pobierających zasiłki dla opiekuna- 108.

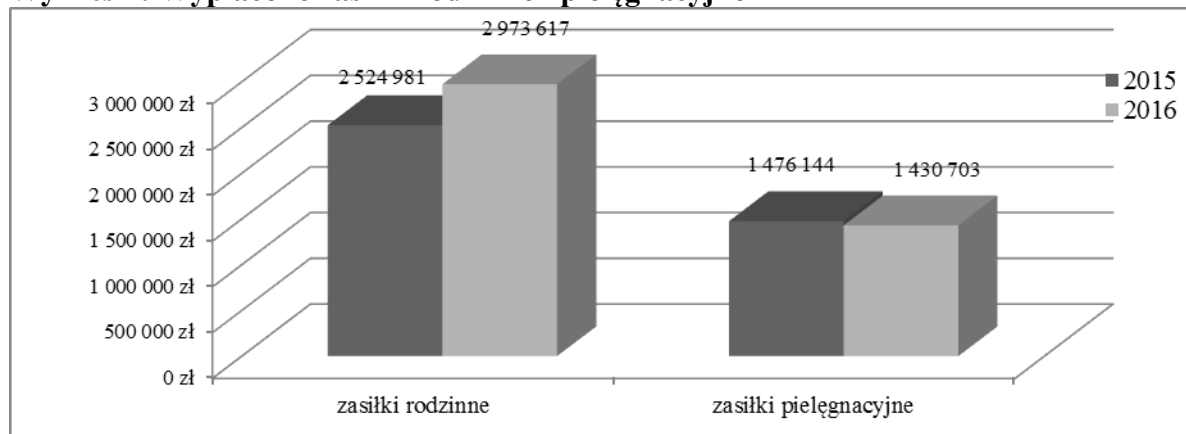
Kryterium uprawniające do świadczeń rodzinnych wynosi 674,- zł na osobę w rodzinie, natomiast w przypadku, gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne, kryterium wynosi 764,- zł. Zasiłek rodzinny na dziecko do 5-go roku życia wynosi 95,- zł, zasiłek na dziecko w wieku 5-18 lat wynosi 124,- zł, zasiłek na dziecko w wieku 18- 24 wynosi 135,- zł.

Tabela 3: Wypłacone świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne w 2016 r.

<i>Rodzaj świadczenia</i>	<i>Kwota wypłaconych świadczeń /w złotych/</i>	<i>Ilość wypłaconych świadczeń</i>	<i>Liczba rodzin</i>
Zasiłki rodzinne	2.973.617,-	25.430	994
Zasiłki pielęgnacyjne	1.430.703,-	9.351	867
Świadczenia pielęgnacyjne	1.333.265,-	1.028	90
Zasiłek rodzinny na podstawie mechanizmu „złotówka za złotówkę”	47.114,-	994	54
Specjalny zasiłek opiekuńczy	110.789,-	216	15
Zasiłek dla opiekuna	326.335,-	630	108

Składki zdrowotne	56.565,-	648	62
Składki na ubezpiecz. społ.	367.527,-	1.429	134

Wykres 2: Wyplacone zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne

Tabela 4: Dodatki do zasiłku rodzinnego wypłacone w 2016 r.

<i>Rodzaj dodatku do zasiłku rodzinnego</i>	<i>Kwota wypłaconych świadczeń</i>	<i>Ilość wypłaconych świadczeń</i>	<i>Liczba rodzin</i>
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	101.000,-	101	101
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	118.662,-	302	41
Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	228.845,-	2.522	186
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	176.492,-	910	68
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	138.520,-	1.403	130
Dodatek na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	8.018,-	75	13
Dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	63.468,-	990	119
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	191.000,-	191	191

Wypłacone świadczenia wychowawcze (500+)

W okresie od kwietnia do grudnia 2016 r. 20.769 świadczeń wychowawczych dla 1.575 rodzin na kwotę 10.333.849,- zł.

W 2016 r. wystawiono 4005 decyzji administracyjnych, w tym : 52 w sprawie nienależnie pobranych świadczeń oraz 4 w sprawie rozłożenia na raty nienależnie pobranych świadczeń.

Ponadto wydano 116 zaświadczeń, wysłano 229 pism w ramach współdziałania oraz 167 pism w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (zagraniczne świadczenia rodzinne) dla Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu.

Na decyzje wydane przez Ośrodek wpłynęło 11 odwołań, na które Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bydgoszczy wydało następujące decyzje: 6 utrzymujące w mocy decyzję Ośrodka, 4 zmieniające decyzję Ośrodka.

VI. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa:

- 1) zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji;
- 2) warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zwanych „świadczeniami z funduszu alimentacyjnego”;
- 3) zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 4) zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 5) działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00zł, świadczenia z FA przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00zł. Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego są składane w tutejszym organie oraz od 1 stycznia 2016 roku zgodnie z art. 15, ust. 3a i 3b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wnioski i załączniki do wniosków **mogą być również** składane drogą elektroniczną wyłącznie za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny.

Wnioski i załączniki do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z FA składane za pomocą **systemu teleinformatycznego** opatruje się:

- 1) bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu albo
- 2) podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

W 2016 roku złożono 206 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego w formie papierowej, natomiast drogą elektroniczną nie wpłynął żaden wniosek.

Ponadto zgodnie z art. 15a niniejszej ustawy organ właściwy wierzyciela, prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jest obowiązany do **samodzielnego** uzyskania od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny lub w drodze pisemnej odpowiednio:

- 1) informacji o dochodzie składek na ubezpieczenia społeczne odliczone od dochodu,
- 2) należnego podatku,
- 3) informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- 4) zaświadczenia lub informacji o zgłoszeniu do ubezpieczenia społecznego;
- 5) informacji o legitymowaniu się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W przypadku braku możliwości uzyskania przez organ wierzyciela informacji lub zaświadczeń z przyczyn nieleżących po stronie tego organu, organ wzywa osobę uprawnioną albo jej przedstawiciela do dołączenia tych informacji lub zaświadczeń.

W 2016 roku wydano 204 decyzji przyznających, decyzji uchylających wydano 25, decyzji na nienależnie pobrane świadczenia z FA wydano 5, w 3 przypadkach wygaszono decyzje, decyzji zmieniających świadczenia z FA wydano 10 oraz wpłynęło jedno odwołanie od decyzji, SKO utrzymało zaskarżoną decyzję w mocy.

2. Działanie podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych:

Organ „właściwy wierzyciela” występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w sytuacji:

- 1) otrzymania wniosku złożonego przez osobę uprawnioną w przypadku bezskuteczności egzekucji;
- 2) przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Liczba dłużników alimentacyjnych wynosi około 300.

Złożono 67 wniosków do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz od innych organów wierzyciela otrzymano 46 wniosków.

Na podstawie wniosków wezwano 73 dłużników alimentacyjnych do złożenia oświadczenia majątkowego oraz przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nie łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej .

Przeprowadzono 47 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano 47 oświadczeń majątkowych.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:

- 1) **zobowiązuje** dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny – 5 dłużników alimentacyjnych;
- 2) **informuje** właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego – 10 dłużników alimentacyjnych.

Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Przekazano komornikowi sądowemu 47 informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz z oświadczeń majątkowych.

Zgodnie z art. 5 ust 3 niniejszej ustawy wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 20 dłużników alimentacyjnych.

Wydano 12 decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Wydano 6 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Natomiast w dwóch przypadkach zawieszono postępowanie ze względu na ustalenie miejsca zamieszkania dłużnika (komornik sądowy ustala adres dłużnika alimentacyjnego, współpracuje z organem ścigania).

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika:

- 1) składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209, § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny; - złożono 7 wniosków o ściganie za przestępstwo.
- 2) po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

W roku 2016 nie skierowano żadnego wniosku do starosty w sprawie zatrzymania prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym uznanych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, ponieważ informacje z CEPiK w sprawie posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami, tutejszy organ otrzymał w lutym 2017 r..

Od 1 stycznia 2016 roku obowiązuje art. 5a, ust 1 i ust.2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, który brzmi: „po otrzymaniu kolejnego wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 5, dotyczącego tego samego dłużnika alimentacyjnego organ właściwy dłużnika przeprowadza z dłużnikiem alimentacyjnym wywiad alimentacyjny oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. W przypadku gdy organ właściwy dłużnika ustali na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej (**obecnie do pięciu**) informację o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych określonych w ustawie o pomocy osobom do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.

Organ „właściwy wierzyciela” może, na wniosek dłużnika alimentacyjnego, umorzyć jego należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łącznie z odsetkami ustawowymi w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, uwzględniając sytuację dochodową i rodzinną, wydano 1 decyzję odmowną w sprawie

umorzenia należności dłużnika alimentacyjnego, decyzja ta została zaskarżona, ale SKO utrzymało zaskarżoną decyzję w mocy.

Natomiast od 18 września 2015 roku ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów została przez ustawodawcę znowelizowana, między innymi odstąpiono od obowiązku prowadzenia egzekucji administracyjnej oraz odstąpiono od obowiązku wydawania decyzji o zwrocie należności dłużników alimentacyjnych.

Obecnie jest prowadzona tylko egzekucja sądowa. Artykuł 27, ust. 3 i ust. 3a niniejszej ustawy stanowi: należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami **w drodze egzekucji sądowej** na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych z uwzględnieniem przepisów w niniejszej ustawy. Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego będącym wierzycielem należności, przyłącza się do tego postępowania. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów. Organ wierzyciela na podstawie wniosku o wszczęciu postępowania egzekucyjnego i o przyłączeniu się do tego postępowania dołącza ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej oraz informację o rozpoczęciu realizacji decyzji i terminu wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji, w roku 2016 przekazano do komorników sądowych 487 wniosków o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego.

VII. REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE.

W 2016 r. odbyło się 91 posiedzeń grup roboczych, które objęły pomocą w ramach procedury Niebieskie Karty 28 rodzin, (104osoby, w tym 47 dzieci). Złożono 1 zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Odbyły się także 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, które miały na celu omówienie bieżących problemów dotyczących prowadzonych procedur Niebieskie Karty, podsumowanie pracy grup roboczych oraz rozważenie propozycji zakończenia procedur Niebieskie Karty.

W 2016 r. wpłynęło do Zespołu 20 Niebieskich Kart; 5 formularzy Niebieska Karta A zostało sporządzonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, 2 przez służbę zdrowia, 1 przez szkołę oraz 12 przez Policję. Ponadto prowadzonych było także 14 procedur z poprzedniego roku.

Po analizie zebranej dokumentacji członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego podjęli decyzje o zakończeniu procedury Niebieskie Karty w 25 przypadkach (dotyczy procedur z 2015 i 2016 r.).

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1-2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz. U. 2011 r. Nr 209, poz. 1245) zakończenie procedury następuje w przypadku:

- a) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 19 NK;
- b) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań – 6 NK.

W ramach realizacji działań w Zespole Interdyscyplinarnym członkowie Zespołu oraz grup roboczych uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- 26 kwietnia 2016 r. „Grupy robocze w praktyce- działania w sytuacji przemocy wobec dziecka” (uczestniczyło 19 osób – członkowie grup roboczych);
- 12 września 2016 r. – konferencja „Co z tą skutecznością ? – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” (uczestniczyły 2 osoby – członek ZI i członek GR;
- 6 – 7 października 2016 r. III Powiatowa Konferencja „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy- cyberprzestępczość oraz funkcjonowanie numeru alarmowego 112” (uczestniczyła 1 osoba- członek ZI).

VIII. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

W 2016 r. Ośrodek zatrudniał dwóch asystentów rodziny na umowę o pracę. Ich zatrudnienie było częściowo finansowane z budżetu państwa w kwocie 42.600,- zł oraz ze środków własnych Gminy w kwocie 38.900,- zł.

Do zadań asystenta rodziny należy m. in.: udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielanie rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, problemów wychowawczych z dziećmi, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, a także monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

Asystenci w 2016 r. pracowali z 33 rodzinami (w tym 9 zobowiązanymi do współpracy z asystentem rodziny przez sąd) borykającymi się z różnymi dysfunkcjami, najczęściej były to problemy związane z niezaradnością życiową, brakiem właściwych wzorców wychowawczych, przemocą, nadużywaniem alkoholu.

Ośrodek ze środków własnych Gminy opłaca również pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej odpłatność Gminy wynosi 10 % kosztów pobytu (2 dzieci), w drugim roku pobytu 30 % (4 dzieci), w trzecim roku i następnych latach 50 % (30 dzieci). Ogólny koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2016 r. wyniósł 172.956,14 zł.

IX. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 5 KWIETNIA 2014 R. O KARCIE DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom, które mają co najmniej troje dzieci, uprawnia do różnego rodzaju zniżek, szczególnie w czasie pobytu w większych aglomeracjach miejskich. Karta wydawana jest bezpłatnie. W 2016 r. wnioski o Kartę złożyło 38 rodzin i wydano 156 kart. Łącznie od 2014 r. wnioski o kartę złożyło 196 rodzin, wydano 965 kart.

X. DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE

Dodatek mieszkaniowy jest powszechnym i okresowym świadczeniem pieniężnym, wynikającym z przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (jednolity tekst Dz. U. z 2017r. poz. 180). Świadczenie ma na celu dofinansowanie wydatków

związanych z zajmowaniem lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego. Prowadzenie postępowania w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego, oprócz ww. ustawy, reguluje również Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. z 2001r. nr 156, poz. 1817 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013r. w sprawie przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2013r. poz. 589).

1. MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKÓW:

Do 29 lutego 2016 r. wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego i energetycznego osoby zainteresowane składały w Urzędzie Miejskim w Tucholi, od 1 marca 2016 r. wnioski o przyznanie ww. świadczeń składane są w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi. Burmistrz Tucholi upoważnił Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji w sprawach przyznawania dodatków mieszkaniowych.

2. WYMOGI FORMALNE DOTYCZĄCE PRYZNANIA DODATKU MIESZKANIOWEGO:

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem.
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z wymienionych powyżej tytułów prawnych.

Przyznany dodatek mieszkaniowy wypłacany jest zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za zajmowany lokal mieszkalny do 10 dnia każdego miesiąca. Wyjątkiem jest ryczałt za brak instalacji centralnego ogrzewania, ciepłej wody i gazu przewodowego, który może zostać wypłacony bezpośrednio do rąk wnioskodawcy.

Wydatki poniesione za mieszkanie uwzględniane przy obliczaniu wysokości dodatku mieszkaniowego:

- Czynsz.
- Opłaty związane z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na lokale mieszkalne w spółdzielni mieszkaniowej.
- Zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną.
- Odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego.
- Inne niż wymienione powyżej opłaty za używanie lokalu mieszkalnego.
- Opłaty za energię cieplną, wodę, odbiór nieczystości stałych i płynnych.

- Wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczału na zakup opału.

Nie stanowią wydatków, o których mowa w art. 6 ust.4a ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2017 r. poz. 180) wydatki poniesione z tytułu:

- Ubezpieczenia, podatek od nieruchomości, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów.
- Opłaty za gaz przewodowy, energię elektryczną, dostarczane do lokalu mieszkalnego (domu jednorodzinnego) na cele bytowe.

Jeżeli wnioskodawca zajmuje część lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, przy ustalaniu wydatków za mieszkanie uwzględnia się jedynie wydatki przypadające na tę część lokalu lub domu.

- Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą energię ciepłą do celów ogrzewania (tzn. mieszkanie jest inaczej ogrzewane, np. przez domowe c. o., piece węglowe, gazowe, elektryczne lub inne), wówczas za wydatek na ten cel uznaje się równowartość 5 kilowatogodzin energii elektrycznej wg rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej oraz stałych opłat miesięcznych na 1 m² normatywnej powierzchni użytkowej.
- Natomiast w przypadku, gdy lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację ciepłej wody, za wydatek na ten cel uznaje się równowartość 20 kilowatogodzin energii elektrycznej wg rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej oraz stałych opłat miesięcznych na każdego członka gospodarstwa.
- Podobnie, gdy lokal nie jest wyposażony w instalację gazu przewodowego, za wydatek na ten cel uznaje się 10 kilowatogodzin energii elektrycznej w gospodarstwie jednoosobowym, wg rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej i stałych, opłat miesięcznych oraz równowartość 2 kilowatogodzin na każdą dodatkową osobę.

Wysokość wydatków do celów obliczania dodatku mieszkaniowego w przypadku czynszu wolnego, w tym za podnajem lokalu mieszkalnego uiszczanego osobie fizycznej, przyjmuje się według umów. Jeżeli jednak osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy zamieszkuje w lokalu mieszkalnym lub domu nie wchodzącym w skład mieszkaniowego zasobu gminy, do wydatków przyjmowanych dla celów obliczenia dodatku mieszkaniowego zalicza się:

- wydatki, które w wypadku najmu lokalu mieszkalnego byłyby pokrywane w ramach czynszu, jaki obowiązywałby dla danego lokalu, gdyby lokal ten wchodził w skład mieszkaniowego zasobu Gminy,
- opłaty, poza czynszem, które obowiązywałyby w zasobie mieszkaniowym Gminy, gdyby lokal ten wchodził w skład tego zasobu.

Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego, która w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekroczyć:

 - 35m² - 45,50 m² - 55 m² - 71,50 m²

 - 40 m² – 52,00 m² - 65 m² – 84,50 m

 - 45 m² – 58,50 m² - 70 m² 91,00 m²

(w razie zamieszkania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób, dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu o 5 m²), a kwotą stanowiącą wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek w wysokości:

- 15% dochodów gospodarstwa – w gospodarstwie jednoosobowym;
- 12% dochodów gospodarstwa – w gospodarstwie 2 – 4-osobowym;
- 10% dochodów gospodarstwa – w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

Jednak, jeżeli średni miesięczny dochód, będzie równy lub wyższy od 150% kwoty najniższej emerytury (od 1 marca 2016r. do 29.02.2017r. najniższa emerytura wynosiła 882,56 zł, aktualnie obowiązująca od 1 marca 2017r. kwota najniższej emerytury wynosi 1000zł) w gospodarstwie jednoosobowym i 100% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, lecz nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, wówczas dla celów obliczenia dodatku mieszkaniowego przyjmowane będą wydatki w wysokości:

- 20% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie jednoosobowym,
- 15% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie 2-4-osobowym,
- 12% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

Aktualny próg dochodowy kształtuje się w następującej wysokości:

gospodarstwo jednoosobowe – 1.750,00 zł na osobę

+ ... gospodarstwo wieloosobowe – 1.250,00 zł na osobę

Dodatek mieszkaniowy przyznaje Burmistrz na wniosek osoby uprawnionej, w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu złożenia wniosku.

Wysokość dodatku mieszkaniowego, łącznie z ryczałtem na zakup opału, nie może przekraczać, zgodnie z ustawą, 70% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego lub 70% faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni.

Ustawa o dodatkach mieszkaniowych reguluje także problematykę odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego. Ma to miejsce w sytuacji, gdy w wyniku przeprowadzonego wywiadu środowiskowego wyjdą na jaw rażące dysproporcje między niskimi dochodami wykazanymi w złożonej do wniosku o przyznanie dodatku

mieszkaniowego deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy następuje odmowa przyznania świadczenia. W celu ustalenia sytuacji finansowej można żądać od wnioskodawcy i członków jego gospodarstwa domowego złożenia oświadczenia o stanie majątkowym, zawierającego w szczególności dane dotyczące posiadanych ruchomości i nieruchomości oraz zasobów pieniężnych. Odmowa złożenia oświadczenia stanowi również podstawę do wydania decyzji o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego. Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury w dniu wydania decyzji.

Wypłata dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym Gminy. Środki przeznaczone na wypłatę dodatków mieszkaniowych pochodzą z budżetu Gminy. Istotną kwestią w procedurze przyznawania dodatków mieszkaniowych są dochody wnioskodawcy.

Na dochody wnioskodawcy składają się wszelkie przychody osiągnięte przez gospodarstwo domowe w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku, między innymi dochody z tytułu:

- pracy, działalności gospodarczej, umowy zlecenia lub o dzieło;
- zasiłków rodzinnych i wychowawczych;
- świadczeń otrzymywanych z powodu odbywania przez członka gospodarstwa domowego służby wojskowej lub zastępczej;
- środków za rozłąkę;
- świadczeń wypłacanych załogom pływającym;
- świadczeń z pomocy społecznej - zasiłki stałe (gwarantowane);
- prowadzenia gospodarstwa rolnego, ustalone z zastosowaniem hektara przeliczeniowego wg zasad określonych w przepisach o podatku rolnym;
- alimentów, stypendiów, emerytur i rent, w tym zagranicznych;
- dywidend i innych okresowo uzyskiwanych dochodów, zwłaszcza z najmu lub dzierżawy, praw autorskich lub wykonywania wolnych zawodów.

Do dochodu wnioskodawcy nie wlicza się:

- świadczeń pomocy materialnej dla uczniów;
- dodatków dla sierot zupełnych;
- jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka;
- dodatku z tytułu urodzenia dziecka, pomocy w zakresie dożywiania;
- zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków okresowych z pomocy społecznej;
- jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej;
- dodatku mieszkaniowego, dodatku energetycznego;
- zapomogi pieniężnej, o której mowa w przepisach o zapomogach pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r.;
- świadczenia pieniężnego i pomocy pieniężnej, o których mowa w przepisach [ustawy](#) z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2015r. poz. 693 i 1220);

- świadczenia wychowawczego, o którym mowa w [ustawie](#) z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195), oraz dodatku wychowawczego, o którym mowa w [ustawie](#) z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, z późn. zm.) – program 500 +.

DODATKI MIESZKANIOWE – ROZLICZENIA

Od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r. wpłynęło 2.297 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Sposób ich rozpatrzenia przedstawia tabela numer 5.

Tabela 5: Sposób rozpatrzenia wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego

Rok	2014	2015	2016
Wnioski ogółem	848	779	670
Rozpatrzone pozytywnie	800	719	622
Rozpatrzone negatywnie	36	46	34
Pozostawione bez rozpatrzenia*	6	14	14

* odmowa przyznania, nie spełniono warunków wezwania o uzupełnienie

W omawianym okresie przyznano łącznie 2.141 dodatków mieszkaniowych. Tabela numer 6 przedstawia wielkości maksymalne i minimalne kwot przyznanych dodatków.

Tabela 6: Wysokości skrajne przyznanych dodatków

Kwota	2014	2015	2016
Maksymalna	671,41 zł	650,73 zł	626,40 zł
Minimalna	18,44 zł	18,66zł	17,73 zł

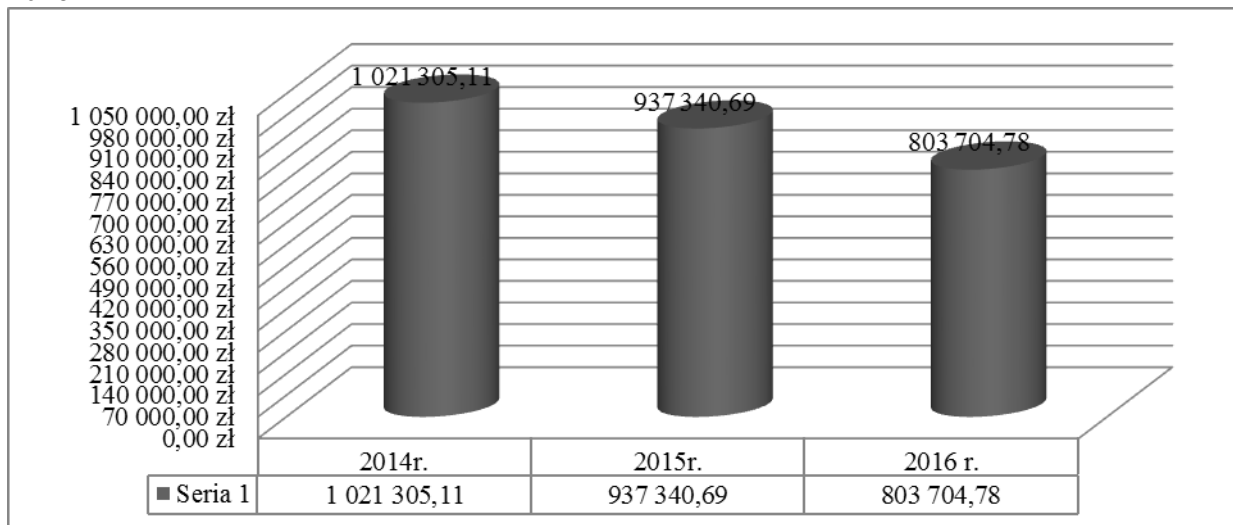
Dodatku mieszkaniowego nie przyznano w 116 przypadkach. Przyczyny negatywnego rozpatrzenia wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego zestawiono w tabeli numer 7.

Tabela 7: Przyczyny odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego

Przyczyna	2014	2015	2016	Łącznie
Zbyt duża powierzchnia użytkowa lokalu	3	1	0	4
Przekroczenie średniego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego	19	34	6	59
Zbyt wysokie dochody w stosunku do ponoszonych opłat	3	2	18	23
Naliczony dodatek niższy od 2% najniższej emerytury	11	8	9	28
Brak tytułu prawnego do lokalu	0	0	0	0
Zaległości w opłatach za lokal	0	0	0	0
Odmowa złożenia oświadczenia o stanie majątkowym	0	0	1	1
Występuje rażąca dysproporcja między niskimi dochodami wykazanymi w złożonej deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym	0	1	0	1
Razem	36	46	34	116

Łącznie od 1 stycznia 2014r. do 31 grudnia 2016r. na wypłatę dodatków mieszkaniowych przeznaczono kwotę 2 762 350,58 zł

Wykres 3: Wypłacone kwoty dodatków mieszkaniowych w latach 2014 2015 i 2016

Zestawienie wypłaconych dodatków mieszkaniowych ze względu na typy mieszkań przedstawiono w tabeli numer 8.

Tabela 8: Wypłacone dodatki w okresie od 1.01.2014 do 31.12.2016 – wg zasobów mieszkaniowych

Zasoby mieszkaniowe	2014		2015		2016	
	liczba	Kwota	liczba	Kwota	liczba	Kwota
Mieszkania komunalne	1798	360 678,30	1718	340 383,18	1518	301 066,76
Mieszkania spółdzielcze	1488	375 825,04	1369	350 140,99	1105	272 573,64
Inne	1508	284 801,77	1332	246 816,52	1190	230 064,38
Razem	4794	1021 305,11	4419	937 340,69	3813	803 704,78

Wypłata dodatków mieszkaniowych finansowana jest ze środków własnych Gminy. W 2016 r. z zaplanowanej kwoty 1 165 960,00zł wydatkowano kwotę 803 704,78 zł co stanowi 68,93 %planu.

2014	2015	2016
PLAN 1 249 398,00 zł	PLAN 1 250 000,00 zł	PLAN 1 165 960,00 zł
WYKONANIE 1 021 305,11 zł	WYKONANIE 937 340,69 zł	WYKONANIE 803 704,78 zł
81,74 %	74,99 %	68,93%

Tabela 9: Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w poszczególnych latach

ROK	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
2006	1 300 054,45 zł
2007	1 196 703,47 zł
2008	1 038 856,57 zł
2009	1 120 481,57 zł

2010	1 170 875,76 zł
2011	1 050 779,95 zł
2012	974 523,60 zł
2013	1 034 498,41 zł
2014	1 021 305,11 zł
2015	937 340,69 zł
2016	803 704,78 zł

Z powyższych zestawień wynika, że liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych w roku 2016 zmalała w stosunku do roku 2015. W ubiegłym roku wypłacono mniej dodatków mieszkaniowych o łączną kwotę 133 635,91 zł w porównaniu z 2015 r.

W latach 2015-2016 przeprowadzono 39 wywiadów środowiskowych w wyniku, których w jednym przypadku stwierdzono rażącą dysproporcję pomiędzy wykazanymi dochodami w złożonej deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy. Również w jednym przypadku odmówiono przyznania dodatku mieszkaniowego ze względu na nieobecność Wnioskodawcy oraz innego domownika w lokalu, w którym miał zostać przeprowadzony wywiad środowiskowy. W ww. przypadku uznano, iż miała miejsce odmowa złożenia oświadczenia o stanie majątkowym, co stanowi podstawę do wydania decyzji o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego. W pozostałych przypadkach nie stwierdzono przesłanek negatywnych dla przyznania dodatku mieszkaniowego ze szczególnym uwzględnieniem rażącej dysproporcji pomiędzy wykazanymi dochodami w złożonej deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy. Przeprowadzono dwa postępowania w przedmiocie zwrotu nienależnie pobranego dodatku mieszkaniowego w podwójnej wysokości. Zgodnie z art. 7 ust. 9 obowiązującej ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2017r. poz. 180) czytamy: „Jeżeli w wyniku wznowienia postępowania stwierdzono, że dodatek mieszkaniowy przyznano na podstawie nieprawdziwych danych zawartych w deklaracji lub wniosku, o których mowa ust. 1, osoba otrzymująca dodatek mieszkaniowy jest obowiązana do zwrotu nienależnie pobranych kwot w podwójnej wysokości. Należności te, wraz z odsetkami i kosztami egzekucyjnymi, podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji. Wypłatę dodatku mieszkaniowego w skorygowanej wysokości wstrzymuje się do czasu wyegzekwowania należności”. Wśród osób pobierających dodatek mieszkaniowy wyróżnić można przede wszystkim osoby stale odnawiające wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego w zasobach mieszkań komunalnych i spółdzielczych. Natomiast w zasobach prywatnych wnioskodawcy nie zawsze odnawiają wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

REALIZACJA WYPŁAT DODATKÓW ENERGETYCZNYCH

Dodatek energetyczny jest świadczeniem wprowadzonym w od 1 stycznia 2014 r. i regulowanym przez następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (j.t. Dz. U. z 2017r. poz. 220 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (j.t. Dz. U. z 2017r. poz. 180),
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2016r. poz. 23 z późn. zm.).

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, która spełnia łącznie 3 kryteria:

- posiada pozytywną decyzję administracyjną przyznającą dodatek mieszkaniowy,
- jest stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej,
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Aby otrzymać dodatek energetyczny, należy wystąpić do Burmistrza Tucholi z wnioskiem o przyznanie owego dodatku, załączyć kopię umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym lub kopię umowy kompleksowej oraz dokument potwierdzający przyznanie dodatku mieszkaniowego.

Finansowanie dotacji

Gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego na wniosek skierowany do Wojewody na każdy kwartał roku. Gmina przedstawia Wojewodzie kwartalne sprawozdania z realizacji wykonanego zadania. Przy ustalaniu wysokości zapotrzebowania dotacji celowej na realizację wypłat dodatku energetycznego, uwzględniane są koszty wypłacania dodatku wrażliwym odbiorcom energii elektrycznej, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Dodatek energetyczny przyznaje Burmistrz na wniosek osoby uprawnionej, w drodze decyzji administracyjnej. Dodatek energetyczny przyznawany jest na okres czasu, za jaki następuje wypłata dodatku mieszkaniowego.

Stawka dodatku energetycznego ulega zmianie na podstawie Obwieszczenia Ministra Gospodarki, które ogłaszane jest każdego roku do końca kwietnia. Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 kwietnia 2015 r. obowiązującym **od 1 maja 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r.** stawka dodatku energetycznego kształtowała się w następujący sposób:

- gospodarstwo jednoosobowe **11,09 zł** miesięcznie,
- gospodarstwo 2 - 4 osobowe **15,40 zł** miesięcznie,
- +... gospodarstwo 5 i więcej osobowe **18,48 zł** miesięcznie.

Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 22 kwietnia 2016r. zmieniono stawkę dodatku energetycznego na najbliższy rok. **Od 1 maja 2016r. do 30 kwietnia 2017r.** obowiązują następujące kwoty dodatku energetycznego:

- gospodarstwo jednoosobowe **11,29 zł** miesięcznie,
- - gospodarstwo 2 - 4 osobowe **15,68 zł** miesięcznie,
- +... gospodarstwo 5 i więcej osobowe **18,81 zł** miesięcznie.

Limit zużycia energii elektrycznej wynosi:

- 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną,
- 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób,
- 1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób.

W przeciwieństwie do dodatku mieszkaniowego, dodatek energetyczny przysługuje w miesiącu, w którym został złożony wniosek, jeżeli wnioskodawca korzysta aktualnie z dodatku mieszkaniowego. Wypłata tego świadczenia regulowana jest w kolejnym miesiącu wraz z bieżącą wypłatą dodatku energetycznego. Również nieodebrany dodatek energetyczny w danym miesiącu przechodzi do wypłaty w następnym miesiącu wraz z bieżącą wypłatą.

Wniosek o przyznanie dodatku energetycznego można złożyć jednocześnie z wnioskiem o przyznanie dodatku mieszkaniowego. W pierwszej kolejności przeprowadzone zostaje postępowanie w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego. Po wydaniu decyzji w ww. sprawie zostaje przeprowadzone postępowanie w przedmiocie przyznania dodatku energetycznego.

Od 1 stycznia 2015r. decyzja w sprawie dodatku energetycznego zwolniona została z opłaty skarbowej na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (j.t. Dz. U. z 2016r. poz. 1827)

W świetle ustawy prawo energetyczne zryczałtowany dodatek energetyczny wypłacany jest do 10 dnia każdego miesiąca. W zależności od oświadczenia wnioskodawcy W Gminie Tuchola dodatek energetyczny wypłaca się:

- W kasie Banku Spółdzielczego w Tucholi
- Na rachunek bankowy wskazany przez osobę wnioskującą.

Zestawienie wypłaconych dodatków energetycznych w latach 2014 - 2016

W roku **2014** wypłacono łącznie **311** dodatków energetycznych na łączną kwotę **4.962,94 zł**. Na koszty obsługi przeznaczono kwotę **99,25 zł**. Łączna kwota przeznaczona na finansowanie dodatków energetycznych w roku 2014 to **5.062,19 zł**

W roku **2015** wypłacono łącznie **480** dodatków energetycznych na łączną kwotę: **7.475,35 zł**. Na koszty obsługi przeznaczono kwotę **149,51 zł**. Łączna kwota przeznaczona na finansowanie dodatków energetycznych w roku 2015 r. to **7.624,86 zł**.

Natomiast w roku **2016** wypłacono łącznie **452** dodatków energetycznych na kwotę w wysokości: **6.997,26 zł**. Na koszty obsługi przeznaczono kwotę **139,94 zł**. Łączna kwota przeznaczona na finansowanie dodatków energetycznych w roku 2016 r. to **7.137,20 zł**.

Od 1 stycznia 2014r. dodatek energetyczny cieszył się dużym zainteresowaniem wśród osób pobierających dodatek mieszkaniowy. Natomiast z powyższego zestawienia wynika, iż dodatek energetyczny w roku 2016 zmalał w stosunku do roku 2015 wypłacono mniej dodatków energetycznych o 28 wypłat na łączną kwotę 487,66 zł.

XI. DODATKOWE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TUCHOLI

1) Przy Jadłodajni działa magazyn żywności. Kryterium uprawniające do uzyskania tej formy wsparcia wynosiło 150 %, artykuły spożywcze wydano 1.600 osobom, będącym w trudnej sytuacji materialnej. Żywność dla uprawnionych osób jest wydawana z dwóch źródeł:

- w ramach współpracy Gminy Tuchola ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w Chojnicach wydawane były artykuły spożywcze o krótkim terminie przydatności do spożycia, łączna wartość tych artykułów wyniosła 65.821,73 zł; z czego dla Grupy AA przekazano artykuły o wartości 143,31 zł, na spotkania wigilijne- 203,75 zł, dla klientów korzystających z posiłków w Jadłodajni OPS-103,48 zł, na potrzeby uczestników zajęć w Środowiskowym Domu Samopomocy- 179,10 zł oraz dla klientów korzystających z pomocy Ośrodka- 65.755,44 zł; wśród pozyskanych artykułów były m. in. ryż, kasza, przetwory owocowe i warzywne, nabiał, owoce, warzywa, frytki, konserwy mięsne i rybne, musy owocowe, kaszki dla dzieci, ciasto, zupy w proszku, słodczyce, desery, margaryna, napoje; ponadto klienci Ośrodka otrzymali jabłka o łącznej wartości 13.915, zł oraz marchew o wartości 2.840, zł;
- w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD 2016, we współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, Ośrodek wydał następujące artykuły spożywcze z długim terminem ważności: cukier, szynka drobiowa, filet z makreli w oleju, gulasz wieprzowy z warzywami, powidła śliwkowe, groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, fasola biała w puszkach, mleko UHT, herbatniki, ryż, makaron. Łączna wartość otrzymanych produktów wyniosła 134.591,68 zł.
- Wydawanie żywności w ramach programu FEAD było połączone z prowadzeniem warsztatów o następującej tematyce:
„Racjonalne zasady gospodarowania żywnością otrzymaną w ramach programu FEAD”, „Zasady żywienia ludzi starszych”, „Sposoby przechowywania żywności”, „Tworzenie budżetu domowego”, „Co oznacza oszczędność i kiedy nie wydawać pieniędzy”, „Profilaktyka żywieniowa oraz żywienie dietetyczne w chorobach układu krążenia”

W grudniu 2016 r. Ośrodek otrzymał z tucholskiego Zakładu Wyrobów Czekoladowych „Łuczniczka” 800 czekolad w formie liter. Artykuły te zostały włączone do paczek wigilijnych oraz przekazane rodzinom z dziećmi.

2) Spotkania opłatkowe dla osób samotnych i niepełnosprawnych w Tucholi w restauracji „Pod Halabardami”, w Raciążu w Domu Kultury (poczęstunek na spotkania w Tucholi i Raciążu przygotowała Firma Goryński w ramach zapytania ofertowego) oraz w Legbądzie, gdzie po raz drugi już mieszkańców na opłatkowym spotkaniu ugościło Koło Gospodyń Wiejskich przygotowując salę w świetlicy wiejskiej oraz wspaniały poczęstunek z zakupionych przez Ośrodek produktów spożywczych. Oprawę artystyczną na spotkania w Raciążu i Legbądzie przygotowali uczniowie miejscowych szkół. Ogółem w spotkaniach wzięło udział osób około 100, które również otrzymały paczki świąteczne. Na zadanie to wydatkowano kwotę 12.926,-.

- 3) Ośrodek realizował, na podstawie porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Tucholi Program Aktywizacja Integracja skierowany do osób długotrwale korzystających z funduszu pomocy społecznej i długotrwale bezrobotnych. W ramach Programu odbywały się warsztaty mające na celu podniesienie motywacji do podjęcia pracy. Uczestnicy wykonywali również prace społecznie użyteczne w następujących instytucjach: Ośrodek 2 osoby przy wydawaniu żywności, 2 osoby w Środowiskowym Domu Samopomocy przy pracach porządkowych, 23 osoby w Ośrodku Sportu i Rekreacji przy pracach porządkowych, Przedsiębiorstwo Komunalne również przy pracach porządkowych. W Programie uczestniczyło 10 osób, 4 osoby ukończyły, 1 osoba podjęła pracę na otwartym rynku pracy.